

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUCCINIEVA ULICA 5 — TELEFON: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26 — IZKLJUCNO ZASTOPSTVO za oglase iz Kraljevine Italije in inozemstva ima UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO

Računi pri poštno čekovnem zavodu:
Ljubljana Štev. 10-351

Izhaja vsak dan opoldne — Mesečna naročnina 6.— hr, za inozemstvo 15.20 Lir
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

Velik letalski napad na Aleksandrijo

Močno angleško pomorsko oporišče v Egiptu je bilo hudo poškodovano — Veliko razdejanje in požari v luki — Ponovno bombardiranje Malte — Umik sovražnika v Cirenaiki

Glavni stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil 8. aprila naslednje 676. vojno poročilo:

V vzhodni Cirenaiki je sovražnik na pristisk naših oddekov izpraznil nekatere postojanke.

Letala so v noči na 7. t. m. močno napadla pomorsko oporišče Aleksandrijo v Egiptu. Streljive bombe največjih kalibrov, ki so bile odvrzene na pristaniško področje, so povzročile veliko škodo na vojnih in industrijskih napravah, ki so bile ponovno zadelete in začlane.

Malta je bila ponovno močno bombardirana. Nemške eskadre so zadele tvornice in skladišča na otoku, prisilile k molku nekatere protiletalske baterije in poskodovalne sovražni rušile.

O prilici sovražnega letalskega letala na Bengazi je bilo 10 Arabcev ubitih ali ranjenih. Protiletalska obramba je na področju Derne sestreljala angleško letalo med nadpadom, ki je bil omenjen v včerajnjem

uradnem poročilu. Nadaljnje letalo so se strelili nemški loveci v bližini Krete. Eno naše letalo se ni vrnilo na oporišče.

Razdejanje v aleksandrijski luki

Berlin, 9. aprila s. Nemška polislužba agencija poroča, da so nesme letalske sile v več zaporednih valovih napalle pomorsko oporišče v Aleksandriji. Letala so prodrla tudi nad veliki plavajoči dok v morski pristanišču, v katerem je sedaj angleška oklopna vrste »Queen Elisabeth«. Prav blizu ladjedelnice je eksplodiralo nekaj težkih bomb in letali so nazaj gredje opazili silno eksplozijo, po kateri so se pojavili tam veliki plameni. Kljub silni reakciji protiletalske obrambe je napad popolnoma uspel. S svetlobnimi raketami je bilo mogoče zlahka prepoznati posamezne objekte v aleksandrijskem pristanišču. Pristaniške naprave so bile močno poškodovane. Več protiletalskih baterij je bilo izloženih iz borbe.

Neprestana teča bomb na Malto

Pretiletalska obramba na otoku že vidno popušča — Straški pomen Malte je neutraliziran

Moskovo, 9. aprila s. Neprestani bombaridni napadi na Malto so predmet obširnih komentarjev in poročil nemškega tiska, ki beleži tudi podrobnosti o operacijah nemških letalskih sil. V zadnjih treh dneh, beleži »Münchener Neueste Nachrichten«, so postali letalski napadi na Malto še bolj intenzivni. Nemške letalske sile so otok naravnost zasule z bombami. Da si je mogoče misliti, da je na otoku še nekaj ljudi, je treba vedeti, da so bile ob bobnecem ognju v zadnjih vojnih sovražni postojanke razdejane, pa vendarne niso bile popolnoma uničene. Bombardiranje z letali pa ne more nikoli dosegči enakega efekta kakor bohneči ogenj v času zadnje svetovne vojne.

Ne poleg tega je Malta močno zavarovana proti sleheremu napadu. Le zaradi tega lahko še vdri v vztrajno v obrambi klub strašnim bombnim napalom. V ostalem pa je značilna okoliščina, da se že pojavitajo slabe strani obrambe na otoku. Še pred kratkim je bila protiletalska obramba na Malti izredno intenzivna in jacija, kakor v samem Londonu. Sedaj pa na Malti ocitno že pričenja štediti z muncijo. Letalski napadi na otok pa so postali tako pogosti, da se lahko smatra efektivna sila angleške trdnjave praktično za neutralizirano. S strateškega vidika nima več nikakega pomena.

Berlin, 9. aprila s. Berlinski listi so objavili nekaj novih podrobnosti o zadnjih silnih letalskih napadih na Malto. V torek je Malta doživelja najhujše bombardiranje v vsej dosedanji vojni. Kakih 10 ur so bombe kar deževala na pristanišče La Vallette in na letališča v notranjosti otoka. Nad otokom so neprostenato krožili nemški bombniki in strmoglavi. Že zdaj zjutraj so po 1000 kg težke bombe razdejale vrsto skladisč municije in delavnice na polotoku Sengeli. Tudi v državni ladjedelnici in v njihovi neposredni bližini je eksplodiralo mnogo bomb. Važno skladisčje je bilo popolnoma razdejano in je med ruševinami nastal požar. Več drugih požarov je izbruhnilo med skladisči pogonskih sredstev v Cordinu, v zapadnem delu velikega pristanišča. Bombe v teži 500 kg je zadela rezervoar petroleja. Obsežni požari so izbruhnili tudi na drugih točkah pristanišča. Rezerve pogonskih sredstev v luki so se vse po vrsti vnele. Potri poldnevu so strmoglavlci z vso silo bombardirali trdnjavo Manoel in delavnice, v katerih površljavo podmornice. Druge bombe so treščele na področju južnovezhodno do Dolciar Kreeka. Kljub ostromuognju protiletalske obrambe je 500 kg težka bomba treščela na neko križarko, ki je bila zasidrana v pristanišču. Tudi vojašnica trdnjave San Rocco, vzhodno od Vittoriose, je bila zadeta in deloma razdejana. Glavni stan admirala, ki poveljuje oboroženim silam na Malti, in vladin palata so bili prav tako porušeni. Na vseh koncih in krajin, ob obali in v notranjosti otoka, so nemške letalske sile povzročile strašno razdejanje. Po 10. urah neprestanih letalskih napadov je bil ves otok zaviti v goste oblake dima, ki so se dvigali z neštetih oporišč. Vojniški objekti, tovarne in delavnice, uradi in skladisča, letališča in pomorska oporišča, so bila v ruševinah. Obalne baterije so skušale zadreti nemška bojna letala, a jim niso mogle do živega. Na Malto je padlo ta dan več sto ton bomb.

ne. Poleg tega je Malta močno zavarovana proti sleheremu napadu. Le zaradi tega lahko še vdri v vztrajno v obrambi klub strašnim bombnim napalom. V ostalem pa je značilna okoliščina, da se že pojavitajo slabe strani obrambe na otoku. Še pred kratkim je bila protiletalska obramba na Malti izredno intenzivna in jacija, kakor v samem Londonu. Sedaj pa na Malti ocitno že pričenja štediti z muncijo. Letalski napadi na otok pa so postali tako pogosti, da se lahko smatra efektivna sila angleške trdnjave praktično za neutralizirano. S strateškega vidika nima več nikakega pomena.

Prometu. Kolikor je bilo mogoče izvedeti, je računati s 33% omejitvijo potrošnje bencina v Združenih državah. Predvsem pa bodo omejili potrošnjo bencina na vzhodni in severni obali Pacifiškega oceana.

Roosevelt zahteva neprekjeno delo v tovarnah

Buenos Aires, 9. aprila s. Iz Washingtona poročajo, da je predsednik Roosevelt poslal predsedniku zveze delavcev avtomobilskih industrije pismo, v katerem pravi, da bo treba v tovarnah delati neprekjeno vseh 7 dni v tednu in da se bodo morali delavci odreči izrednim mezdam za delo ob praznikih in ponoči.

Buenos Aires, 9. aprila s. Iz Washingtona poročajo, da je predsednik Roosevelt poslal predsedniku zveze delavcev avtomobilskih industrije pismo, v katerem pravi, da bo treba v tovarnah delati neprekjeno vseh 7 dni v tednu in da se bodo morali delavci odreči izrednim mezdam za delo ob praznikih in ponoči.

Buenos Aires, 9. aprila s. Iz Washingtona poročajo, da je predsednik Roosevelt poslal predsedniku zveze delavcev avtomobilskih industrije pismo, v katerem pravi, da bo treba v tovarnah delati neprekjeno vseh 7 dni v tednu in da se bodo morali delavci odreči izrednim mezdam za delo ob praznikih in ponoči.

Buenos Aires, 9. aprila s. Iz Washingtona poročajo, da je predsednik Roosevelt poslal predsedniku zveze delavcev avtomobilskih industrije pismo, v katerem pravi, da bo treba v tovarnah delati neprekjeno vseh 7 dni v tednu in da se bodo morali delavci odreči izrednim mezdam za delo ob praznikih in ponoči.

Buenos Aires, 9. aprila s. Iz Washingtona poročajo, da je predsednik Roosevelt poslal predsedniku zveze delavcev avtomobilskih industrije pismo, v katerem pravi, da bo treba v tovarnah delati neprekjeno vseh 7 dni v tednu in da se bodo morali delavci odreči izrednim mezdam za delo ob praznikih in ponoči.

Buenos Aires, 9. aprila s. Iz Washingtona poročajo, da je predsednik Roosevelt poslal predsedniku zveze delavcev avtomobilskih industrije pismo, v katerem pravi, da bo treba v tovarnah delati neprekjeno vseh 7 dni v tednu in da se bodo morali delavci odreči izrednim mezdam za delo ob praznikih in ponoči.

Buenos Aires, 9. aprila s. Iz Washingtona poročajo, da je predsednik Roosevelt poslal predsedniku zveze delavcev avtomobilskih industrije pismo, v katerem pravi, da bo treba v tovarnah delati neprekjeno vseh 7 dni v tednu in da se bodo morali delavci odreči izrednim mezdam za delo ob praznikih in ponoči.

Buenos Aires, 9. aprila s. Iz Washingtona poročajo, da je predsednik Roosevelt poslal predsedniku zveze delavcev avtomobilskih industrije pismo, v katerem pravi, da bo treba v tovarnah delati neprekjeno vseh 7 dni v tednu in da se bodo morali delavci odreči izrednim mezdam za delo ob praznikih in ponoči.

Buenos Aires, 9. aprila s. Iz Washingtona poročajo, da je predsednik Roosevelt poslal predsedniku zveze delavcev avtomobilskih industrije pismo, v katerem pravi, da bo treba v tovarnah delati neprekjeno vseh 7 dni v tednu in da se bodo morali delavci odreči izrednim mezdam za delo ob praznikih in ponoči.

Buenos Aires, 9. aprila s. Iz Washingtona poročajo, da je predsednik Roosevelt poslal predsedniku zveze delavcev avtomobilskih industrije pismo, v katerem pravi, da bo treba v tovarnah delati neprekjeno vseh 7 dni v tednu in da se bodo morali delavci odreči izrednim mezdam za delo ob praznikih in ponoči.

Buenos Aires, 9. aprila s. Iz Washingtona poročajo, da je predsednik Roosevelt poslal predsedniku zveze delavcev avtomobilskih industrije pismo, v katerem pravi, da bo treba v tovarnah delati neprekjeno vseh 7 dni v tednu in da se bodo morali delavci odreči izrednim mezdam za delo ob praznikih in ponoči.

Buenos Aires, 9. aprila s. Iz Washingtona poročajo, da je predsednik Roosevelt poslal predsedniku zveze delavcev avtomobilskih industrije pismo, v katerem pravi, da bo treba v tovarnah delati neprekjeno vseh 7 dni v tednu in da se bodo morali delavci odreči izrednim mezdam za delo ob praznikih in ponoči.

Buenos Aires, 9. aprila s. Iz Washingtona poročajo, da je predsednik Roosevelt poslal predsedniku zveze delavcev avtomobilskih industrije pismo, v katerem pravi, da bo treba v tovarnah delati neprekjeno vseh 7 dni v tednu in da se bodo morali delavci odreči izrednim mezdam za delo ob praznikih in ponoči.

Buenos Aires, 9. aprila s. Iz Washingtona poročajo, da je predsednik Roosevelt poslal predsedniku zveze delavcev avtomobilskih industrije pismo, v katerem pravi, da bo treba v tovarnah delati neprekjeno vseh 7 dni v tednu in da se bodo morali delavci odreči izrednim mezdam za delo ob praznikih in ponoči.

Buenos Aires, 9. aprila s. Iz Washingtona poročajo, da je predsednik Roosevelt poslal predsedniku zveze delavcev avtomobilskih industrije pismo, v katerem pravi, da bo treba v tovarnah delati neprekjeno vseh 7 dni v tednu in da se bodo morali delavci odreči izrednim mezdam za delo ob praznikih in ponoči.

Buenos Aires, 9. aprila s. Iz Washingtona poročajo, da je predsednik Roosevelt poslal predsedniku zveze delavcev avtomobilskih industrije pismo, v katerem pravi, da bo treba v tovarnah delati neprekjeno vseh 7 dni v tednu in da se bodo morali delavci odreči izrednim mezdam za delo ob praznikih in ponoči.

Buenos Aires, 9. aprila s. Iz Washingtona poročajo, da je predsednik Roosevelt poslal predsedniku zveze delavcev avtomobilskih industrije pismo, v katerem pravi, da bo treba v tovarnah delati neprekjeno vseh 7 dni v tednu in da se bodo morali delavci odreči izrednim mezdam za delo ob praznikih in ponoči.

Buenos Aires, 9. aprila s. Iz Washingtona poročajo, da je predsednik Roosevelt poslal predsedniku zveze delavcev avtomobilskih industrije pismo, v katerem pravi, da bo treba v tovarnah delati neprekjeno vseh 7 dni v tednu in da se bodo morali delavci odreči izrednim mezdam za delo ob praznikih in ponoči.

Buenos Aires, 9. aprila s. Iz Washingtona poročajo, da je predsednik Roosevelt poslal predsedniku zveze delavcev avtomobilskih industrije pismo, v katerem pravi, da bo treba v tovarnah delati neprekjeno vseh 7 dni v tednu in da se bodo morali delavci odreči izrednim mezdam za delo ob praznikih in ponoči.

Buenos Aires, 9. aprila s. Iz Washingtona poročajo, da je predsednik Roosevelt poslal predsedniku zveze delavcev avtomobilskih industrije pismo, v katerem pravi, da bo treba v tovarnah delati neprekjeno vseh 7 dni v tednu in da se bodo morali delavci odreči izrednim mezdam za delo ob praznikih in ponoči.

Buenos Aires, 9. aprila s. Iz Washingtona poročajo, da je predsednik Roosevelt poslal predsedniku zveze delavcev avtomobilskih industrije pismo, v katerem pravi, da bo treba v tovarnah delati neprekjeno vseh 7 dni v tednu in da se bodo morali delavci odreči izrednim mezdam za delo ob praznikih in ponoči.

Buenos Aires, 9. aprila s. Iz Washingtona poročajo, da je predsednik Roosevelt poslal predsedniku zveze delavcev avtomobilskih industrije pismo, v katerem pravi, da bo treba v tovarnah delati neprekjeno vseh 7 dni v tednu in da se bodo morali delavci odreči izrednim mezdam za delo ob praznikih in ponoči.

Buenos Aires, 9. aprila s. Iz Washingtona poročajo, da je predsednik Roosevelt poslal predsedniku zveze delavcev avtomobilskih industrije pismo, v katerem pravi, da bo treba v tovarnah delati neprekjeno vseh 7 dni v tednu in da se bodo morali delavci odreči izrednim mezdam za delo ob praznikih in ponoči.

Buenos Aires, 9. aprila s. Iz Washingtona poročajo, da je predsednik Roosevelt poslal predsedniku zveze delavcev avtomobilskih industrije pismo, v katerem pravi, da bo treba v tovarnah delati neprekjeno vseh 7 dni v tednu in da se bodo morali delavci odreči izrednim mezdam za delo ob praznikih in ponoči.

Buenos Aires, 9. aprila s. Iz Washingtona poročajo, da je predsednik Roosevelt poslal predsedniku zveze delavcev avtomobilskih industrije pismo, v katerem pravi, da bo treba v tovarnah delati neprekjeno vseh 7 dni v tednu in da se bodo morali delavci odreči izrednim mezdam za delo ob praznikih in ponoči.

Buenos Aires, 9. aprila s. Iz Washingtona poročajo, da je predsednik Roosevelt poslal predsedniku zveze delavcev avtomobilskih industrije pismo, v katerem pravi, da bo treba v tovarnah delati neprekjeno vseh 7 dni v tednu in da se bodo morali delavci odreči izrednim mezdam za delo ob praznikih in ponoči.

Buenos Aires, 9. aprila s. Iz Washingtona poročajo, da je predsednik Roosevelt poslal predsedniku zveze delavcev avtomobilskih industrije pismo, v katerem pravi, da bo treba v tovarnah delati neprekjeno vseh 7 dni v tednu in da se bodo morali delavci odreči izrednim mezdam za delo ob praznikih in ponoči.

Buenos Aires, 9. aprila s. Iz Washingtona poročajo, da je predsednik Roosevelt poslal predsedniku zveze delavcev avtomobilskih industrije pismo, v katerem pravi, da bo treba v tovarnah delati neprekjeno vseh 7 dni v tednu in da se bodo morali delavci odreči izrednim mezdam za delo ob praznikih in ponoči.

Buenos Aires, 9. aprila s. Iz Washingtona poročajo, da je predsednik Roosevelt poslal predsedniku zveze delavcev avtomobilskih industrije pismo, v katerem pravi, da bo treba v tovarnah delati neprekjeno vseh 7 dni v tednu in da se bodo morali delavci odreči izrednim mezdam za delo ob praznikih in ponoči.

Buenos Aires, 9. aprila s. Iz Washingtona poročajo, da je predsednik Roosevelt poslal predsedniku zveze delavcev avtomobilskih industrije pismo, v katerem pravi, da bo treba v tovarnah delati neprekjeno vseh 7 dni v tednu in da se bodo morali delavci odreči izrednim mezdam za delo ob praznikih in ponoči.

Lov za semenom in gnojem

Meščani zelo povprašujejo po semenih za vrt in umetnih gnojilih — Nekateri so se založili s semenom že jeseni

Ljubljana, 9. aprila

Sezona tega lova se je začela zelo zgodaj. Meščani so začeli povpraševati po semenu za vrtovne in njivice že pozimi, toda tedaj trgovine še niso bile založene s tem blagom. Nekateri so naročali semenski krompir pri mestni občini in društvi. Zdaj je začela deliti semenski krompir mestna občina. Kakor pri društvi, se je prijavilo tudi pri mestni občini preveč naročnikov za semenski krompir, da bi lahko dali vsem semena, kolikor si ga žele. Nekateri so pa tudi zvedeli prepozno, da je bilo treba načrtiti krompir prej, zato bi se radi prijavili šele zdaj. Toda zdaj ne morejo več nikjer sprejemati prijav za semenski krompir in mnogi meščani bodo morali spremniti svoje pridelovalne načrte.

Vsi naši obdelovalci bi seveda želeli, da bi jim trgovci s semeni postregli z vsem in takoj kakor so bili vajeni včasih. Gospodnjo, če jih v trgovinah odlože s vedno istim odgovorom: »Morda bomo še dobili, pridite drugič!« Meščani se pa čudijo in vprašujejo, zakaj se trgovci s semeni niso založili z blagom ob pravem času, če »aj imajo dobre zvezne in bi se lahko založili že jeseni. Vendar ne morem zahtevati od njih, naj bi se založili tako dobro s semenskim krompircem, da bi zdaj lahko ustregli vsem kupovalcem. Razumljivo je, da ni bilo mogoče nakupiti tudi vsega drugega semena pred pomladjo. Tako kupujejo trgovci šele zdaj fižoli. Nekateri so ga že razprodali, drugi ga pa še niso dobili. Posamezni prodajalci semen so razprodali že po večkrat nekatere vrste semena in razumljivo je, da se ne morejo založiti takoj z drugim blagom.

Meščani bi pa radi kupovali tudi umetno gnojilo, zlasti še, ker je tem težje kupiti hlevski gnoj. Že jeseni so najbolj podjetni kupovali gnojnico in gnoj. Vendar so le redki pred zimno pognojili vrtove. Drugi so upali, da bodo gnoj kupili spomladi. Zdaj bi bilo večje povpraševanje po umet-

nih gnojilih, čeprav bi ne bile takšne težave z nakupovanjem hlevskega gnoja, ker pač ljudje žele pridelati čim več. Posamezne vrste umetnih gnojil so naprodaj, toda ljudje bi raje kupovali mesana gnojila, ker jih sami ne znajo mešati. Doslej so društva že razdelili nekaj mešanih umetnih gnojil med svoje člane. Društva so pjejela le omejene količine gnojil, zato niso mogle dajati vsem odjemalcem toliko blaga kar so si ga želeli, sicer bi nekateri sploh ne dobili.

Ce že vsi ne bomo mogli saditi krompirja kolikor smo nameravali, vendar ne bomo v zadrigi, kaj naj počnemo z zemljo. Zdaj je dobil sloves kot nadomestek krompirja topinambur, ki ga bodo mnogi letos sadili prvič. Po semenskem topinamburju so posamezni meščanski obdelovalci zemelje začeli povpraševati se pred tedni, a tedaj ga še ni bilo naprodaj. Zdaj se pa lahko z njim založe vsi; menda ga je dovolj, saj ga ljudje ne kupujejo posebno, ker ga premalo poznajo. Nekateri ga kupujejo samo za poizkus po nekaj kilogramov, saj je nezaupljivost v začetku razumljiva. Verjetno pa je, da se bo topinambur mnogo razširil pri naši prihodnosti, čeprav tedaj prehranjevalna vprašanja ne bodo tako v ospredju, ko ga bodo ljudje bolje spoznali.

Meščani kupujejo semena tudi na živilskem trgu, ne le v trgovinah s semeni po mestu. Pri nas je že tradicija, da imamo vsako pomlad pravi sezem s semeni na živilskem trgu, kjer imajo sicer semenarice stalno prostor. Toda spomladi prodajajo razen stalnih prodajalci semen in zdravilnih zelišč semena tudi kmetice. Kmetice prodajalke semena so navadno najbolj založene s semenom krompirja, čebulkom in fižolom. Fižola pa imajo letos nekoliko manj. Meščani zdaj vprašujejo precej tudi po semenskem grahu. Zdi se, da bodo etos pridelovali več fižola, korenja, čebule in sploh sočivja, a malo manj zelenjave.

Iz sodne dvorane

Razprava o železniški nesreči pri borovniškem viaduktu — Oba obtoženca oproščena po § 280 k. p.

Ljubljana, 9. aprila

Lani 5. oktobra zjutraj se je zgodila tik pred začetkom borovniškega železniškega viadukta na ljubljanski strani huda železniška nesreča. Tovorni vlak, ki je peljal iz Ljubljane proti Logatcu, je zavozil v sredino nasproti mu prihajajočega tovornega vlaka. Na kraju nesreče se namreč proga, ki je preko viadukta enotirna, zopet razdeli v dvotorno in tovorni vlak, ki je vozil proti Ljubljani, je v trenutku nezgode baš prehajal preko kretnice, tako da se je lokomotiva nasprotnega iz Ljubljane prihajajočega vlaka zaletela v njegov bok, zajela v polno šest vagonov in jih popolnoma zdrobila. Pri znatenih srednih škodi pa k sreči ni bilo človeških žrtev, ki bi bile neogibne, če bi do trčenja prišlo nižje na viaduktu samem.

Po prvem zasišjanju vsega na obeh vlaikih uslužbenega osebja so varnostna oblastna aretirala kot krivec 38 letnega strojedvojca Ivana Kamnikarja iz Ljubljane in 28 letnega kurjača Rudolfa Kolnika, ki sta ob upravljalci lokomotivo tovornega vlaka, ki je vozil iz Ljubljane proti Logatcu. Ugotovljeno je namesto bilo, da sta oba signali pred viaduktom kazala na »stoj« in da osmujenica tega nista upoštevala ter sta tako zakrivila nesrečo.

Proti obema je bila včeraj pred malim kazenskim senatom okrožnega sodišča, ki mu je predsedoval sos Rajko Lederhas in sta v njem sodelovala kot sosednica dr. Felaher in Brelih, razprava, ker ju je državno tožilstvo bremenilo zločinstvo zoper varnost javnega prometa po § 208 kz. Obtožnico je zastopal državni tožilec Branko Goslar, med tem ko sta obtoženca imela vsak svojega zagovornika. Postopanju se je pridružila tudi železniška uprava z zahtevkom povrnitve škode v višini 95.076,84 lire.

Obtoženi Kamnikar, ki je oženjen in oče dveh otrok, je priznal pravilnost dejanskega stanu, kar ga je opisala obtožnica, zatrjeval pa je, da se ne čuti krijevega. Do nezgode je prišlo zaradi sodelovanja več okolnosti, ki se ju ni mogel zoperstaviti. Povedal je, da je bilo strojedvojno osebje tiste dni zelo zaposleno. Sam je bil pred nesrečno vožnjo v noči na nedeljo ves četrtek in petek v službi, tako da se je vrnil domov šele v soboto zjutraj. Deloma ker boleha in ker stanuje v bližini nekega nogometnega igrišča, kjer je vedno nemir, podnevi ni mogel zaspati, zanašajoč se, da bo vsaj še na-

slednjem noč prost in se bo mogel zadostno odpoceti. Toda zvečer je bil obveščen, naj pride v službo. Odkazano mu je bilo, da odpelje tovorni vlak kmalu po polnoči na Rakek. Nadzorniku je proti temu sicer ugovarjal, toda ko ga je ta pozval, naj svoj ugovor, da je fizično izčrpan, vpisal v prijavno knjigo, se je zbal posledic in vseeno previdno dolžnost v prepričanju, da se bo vse iztekel brez nesreče. Do Presejera je šlo vse v redu. Kmalu zatem — bilo je to že v bližini prvega zategna — pa ga je utrujenost znova napadla in slovenec na ograji je za hit zadrenal. Pretekli sta v tem stanju morda dve minuti, ko se je osvestil zopet zaradi kurjačevega krikita tuk pred drugim signalom. Toda klub zavirjanju in dajanju znakov s parno piščalko je bilo že prepozno. Nesreča ni bilo mogoče več preprečiti in lokomotiva se je zaletela v vagone z brzino okoli 30 km na uro.

Kamnikar se je moral zadevno zagovarjati že pred svojim disciplinskih sodiščem in je bil kaznovan le s pismenim ukorom, ki pa ni pravomočen, ker se je pritožil. Službe ima že 20 let, pa se mu doslej še ni zgordila nobena nesreča in tudi kaznovan ni bil.

Kurjač Rudolf Kolnik je uslužben še nekaj mesecov, toda predpostavljeni so se o njegovi vestnosti in znanju izražali počivalno. Njegova dolžnost je, kakor vedno, bila, da skrbti za kotle in ogenj, paži na signale in opozarjanje načina strojedvoja. Ni pa njegova dolžnost nadzirati strojedvojne delo. Ko sta pripeljala do prvega signalna in je Kolnik videl, da je zaprt, je zavpli Kamnikarju. Misliš si je, da ga je slišal in opravil svoje delo naprej. Ko pa je opazil, da Kamnikar ni zmanjšal brzine, ga je opozoril še enkrat, slednjič pa pristopil k njemu. V tem hipu se je Kamnikar še osvetil, toda prepozno. Da bi Kamnikar zadrenal, Kolnik ni opazil, ker je slonel Kamnikar na ograji po konci.

Po prebitanju vseh spisov in zasišjanju prvoobtoženje žene glede okolnosti Kamnikarjevega fizičnega razpoloženja na dan pred nesrečo, ko je bil doma, je bila razprava z gorovom državnega tožilca in obeh braniteljev zaključena. Senat se je umaknil k posvetovanju in nato je predsednik razglasil sodbo, s katero se oba obtoženca po § 280. k. z oproščata vsake krivide in kazni.

Christobal. Pogovarjali so se in delali slišenje trič. Zdaj se niso več bali nobenih tujcev.

Juan Gonzalez, ki je hodil s svojimi vojaki zadaj, je prvi opazil, da jih nasledujejo Guayabanevi borce. Tolmač je zapovedal nosačem, naj se ustavijo, sam pa je pripluhnil bližajočemu se triču. Ni se pa se uategnili pripraviti k boju, ko so že našli naši: starje Indijancev in mu zadal več udarcev z meči. K sreči se ni onesvetil. Tako je vrgel k nogam poglavaria Guayabane, proseč ga usmiljenja in ponujajoči svojo zvestvo službo.

— Ne ubije tega moža! — je zaklical Guayabana svojim vojščakom in jim zapovedal:

— Hitro naprej, poščite dona Christobala in njegove spremjevale.

Indijanci so izpolnili njegovo povelje in jo ubrali po sledovih. Daleč naokrog so se razlegali njihovi bojni klici. Nosaci so pa ta čas plenili prtljago, ki so jo malo prejše tako ponizno nosili, potem so se pa razberzali na vse strani. Juan Gonzalez je naenkrat opazil, da je čisto sam in zahvalil se bogovom za rešitev življenja. Cisto mimo si je obvezal rane, potem je pa splezal na visoko drevo, da bi počakal tam do noči, da bi lahko krenil proti Capari. Tolmač je bil raje Sančo kakor pa don Quijot in rad je plačal s častjo rešitev svojega bednega življenja. Vendar mu je pa bilo v globini duš žal, da ne more upozoriti svojega gospodarja na pretečo nevarnost.

Don Christobal je predvidno nadaljeval pot s petimi svojimi prijatelji. Zdaj pa

V obrazložitvi je predsednik naglasil, da se je sodišče prepričalo, da nobenega izmed obtožencev ne zadene krivda. Nenreča je povzročila višja sila in nikjer ni dokazov, da bi bil Kamnikar usodno dremavico sam zakrivil. Kamnikar je napravil napako, ko ni vpisal izjave glede svoje fizične utrujenosti v prijavno knjigo in odklonil službe, ni pa dokazov, da bi se zavedal, da se bo mogel izvesti službe. Gleda usodne dremavice je sodišče menjava, da je posledica okolnosti, za katere krivda ne zadene Kamnikarja. Tudi za Kolnika ni nobenih dokazov, da bi bil.

Proti sodbi je državni tožilec prijavil revizijo in priziv.

Hrvatski praznik v Ljubljani

Ljubljana, 9. aprila

Neodvisna Država Hrvatska je bila ustanovljena 10. aprila 1941. Prva obletnica njene ustanovitve se bo praznovala v Zagrebu in po vsej Hrvatski na največji način. Tudi tukajšnji konzulat Neodvisne Države Hrvatske priredi praznovanje tega zgodovinskega spominskega dne. Jutri 10. t. m. bo ob 10. dopoldne v stolnici svečana zahvalna služba božja. Ob 11.30 bo sprejemljen konzul v beli dvorani hotela Union čestitec za obletnico ustanovitve Hrvatske. Obenem bo priredjen sprejem tudi za hrvatsko kolonijo Ljubljanske pokrajine. Tem potom se pozivajo vsi Hrvati, bivajoči stalno ali začasno v Ljubljani, da izvlijo prisostvovati tem prireditvam.

Istega dne zvečer bo g. konzul sprejemal predstavnike oblasti.

Iz pokrajine Trieste

Umrli so v Triestu 60-letni Ivan Fabri, 70-letna Beatrice Valentini, 57-letni Franc Benussi, 53-letna Marija Cresnar, 57-letna Santa Kaizel, 45-letni Matej Gersevich, 19-letni Massilio Berardino, 27-letna Milena Topličar, 56-letna Matilda Tosić, 57-letni Avgust Fabris, 62-letni Karol Comari, 58-letna Ida Verona, 80-letni Karol Gruneberg, 52-letna Rossina Perkhofer-Cannas, 28-letna Agata Giulotta, 34-letna Marija Krastich, 71-letna Angela Keber vdov. Tellini, 89-letna Magdalena Marasovich vdov. Osretić, 46-letna Elisa Benvenuto in 50-letna Ivana Sedmach. Zaljutajočim svojem naše globočko soziale!

— 244 revnih družin iz mestnega okraja S. Luigi je prejelo na pobudo G. R. F. Pozzat izdatne velikonočne zavoje. V vsakem zavodu je bilo po 2 kg testenin, po 1 kg riža, posoda vkuhanega sadja in po 250 gr marmelade.

— Na oklicih so v Triestu: pomorski kapitan Franc Brancadori in zasebnica Hilda Bonifacio, uradnik Vid Calafat in uradnica Henrika Primoi, zasebnik Anton Acerbi in gospodinja Milica Buric, godbenik Martin Galliano in gdč. Bruna Gostini, mehanik Marcel Bacsi in zasebnica Norma Stefe.

— Usoden padec. Na trgu C. Clano je padla po nesrečnem naključju 34-letna gospodinja Kristina Gardenol in si zlomila desno nogo. Prepeljali so jo v bolnico kralje Helene.

— Na polju slave je padel mornar Carlo Rossi, doma iz Trieste. Star je bil 23 let.

— Umrl je prof. G. Braun. V kulturnih krogih Triesta se je naglo razširila žalostna novica o smrti prof. Jakoba Brauna, ki je bil 20 let ravnatelj velike javne knjižnice kot naslednika znamenitega kulturnega delavca Attilja Hortisa. Prof. Braun je bil odličen knjižničar, znan bibliofil. Sodobna ureditev in velikopotezna izpopolnitvena javna knjižnica, ki šteje več kot 200.000 zvezkov, sta predvsem njegova zasluga. S topo vnenno je pripravil obsežne zgodovine Triesta, ki jo je pisal A. Hortis. Novi ravnatelj javne knjižnice prof. P. A. Anarantotti Gambini je odredil, da ostane knjižnica v počastitev pokojnega vroga spomina do pogreba zaprta.

— Mrtve štiri dni v posteli. Stanovalci hiše št. 4 v ulici Zenone, niso že več dnevi videli 52-letnega vdovca Antona Zolla. Po štirih dneh ga je prisel obiskal prijatelj Josip Fasciano, ki je nekaj časa trkal. Čudno se mu je zdelo, da se ni oglasil Zolla, ki je bil sicer ob tem času vedno doma. Podal se je na dvorišče, prislonil leskev k oknu prijateljeve sobe in zlezel po lestvi navzgor. Ko je pogledal skozi okno, je videl A. Zollo negibnega na postelji. Truplo je bilo že v razkroju. Zolla je umrl zaradi kapi.

— Listnico z 9000 lrami je našel Bonsignore Nunzio na trgu Libertà v Triestu. Listnica je bila izročena kolodovorskemu vojaškemu poveljstvu, ki išče lastnika. — Ljudsko gibanje. V Triestu je bilo v zadnjih treh dneh 20 rojstev, 26 smrtnih primerov in 8 porok.

Zdaj je prinesel veter iz pragozda čudne glasove. Stopali so previdno po skritih stezicah. Kar je potegnil veter in jasno so se zasišli človeški glasovi. Bil je bojni klic Indijancev. Spanci so takoj spoznali, da jih Indijanci zasledujejo in da je treba mislit na boj na zivljivem in smrt.

Don Christobal je zapovedal ustaviti se. Vsi so se obrnili tja, odkoder so se razberali bojni klici. Kreplko so stisnili šečete in potegnili meče in nožnic. Kar so prirfale po zraku puščice in Spanci so takoj spoznali, da bo ta boj za nje pretež.

— Prijatelji. — je vzkliknil plemič don Christobal Sotomayorski, pripravite se k dobrinu udarcem. Malo je nas, toda zmaga bo naša. Stojmo tako tesno skupaj. Naprime oči, utrdite noge, pojedeljite roke in zadačajte samo smrtne udarce. Pripravite si tudi budici. Pripravite se na boj in bog nam pomagaj!

— Zivel Sotomayor! — so vzkliknili njene prijatelje.

Liki besne hudournik se je zakadila množica Indijancev proti peščici Spancev. Prvi Indijanci, ki so navalili na nje, so se takoj zgrudili. Naskakovali so kristiane srednje sredo, da niti svojih lokov niso mogli uporabiti. Borili so se besno mož proti možu. Krije je kmalu pobavila mah pragozda. Razlegali so se divji kriki gnevna. Don Christobal je bil raje Sančo kakor pa don Quijot in rad je plačal s častjo rešitev svojega bednega življenja. Vendar mu je pa bilo v

Kmete in meščane bo zanimalo

kako je treba uporabljati umetna gnojila — Ali jih naj podorjemo, podkopljemo, ali ne?

Ljubljana, 9. aprila
Nekateri kmetje še vedno ne zaupajo posebno umetnim gnojilom, ker so pa bila prejšnje čase za njе predraga, da bi jih kupovali ter se seznanili z njimi. Vendar je med našimi kmetji tudi mnogo naprednih posestnikov, ki spremjamajo vsa doganjana in nove izsledke v kmetijstvu z razumevanjem ter uporabljajo že dolga leta s pridom umetna gnojila. Zdaj, ko žečim bolj povečati produkcijo in ko imajo pridelki primernejšo ceno, bi tudi lažje in raje kupovali umetna gnojila. Vendar je treba računati, da bo naprodaj le neka določena količina blaga, tako da se ne bo mogel zlagati z njim vsak do mile volje. Zato bi pa bilo treba vsaj, da bi umetna gnojila posabili ter uporabljamo razumno in pravilno. To velja enako za meščane kakor kmete. Tudi meščani povrašujejo bolj po umetnih gnojilih kar prejšnja leta. Zato vas bo zanimalo, kaj pise o uporabi umetnih gnojil »Kmetovalec«.

Pravkar je izšla tretja številka tega strokovnega glasila, kaj izhaja že 59. leta. Tudi meščani bi radi na svojih koščih zemlje letos pridelati čim več. Nekateri celo pričakujejo, da morajo umetna gnojila delati čudeže. Zemljo hočejo izkoristiti tako, da bi najraje sadili in sejali v nadstropjih. Tako so nekateri že lani sadili in sejali pregost, da so se rastline med seboj dušile in da niso imeli dovolj hrane. Misili so, da bodo pridelali tem več krompirja, čim bolj na gosto ga bodo posadili. Porable so pa tem več semena, a pridelek je bil največ trikratni. Zdaj bi radi nakupili čim več umetnih gnojil, da bi izvabili iz zemlje vse, kar lahko da in še tisto, česar ni mogla nikdar dati. Tudi zmogljivost zemlje ima svoje meje. Razen pa bi noben obdelovalec ne smel nikdar pozabiti, da ni vseeno, kakšno zemljo gnojiš in ne, kaj nameraš pridelovati. Umetna gnojila ne vinkujejo v vsaki zemlji ugodno, zlasti, če so enostranska, to se pravi, če niso meščana tako, da bi vsebovala vse hranilne snovi. Posamezne vrste zemlje imajo nekaterih hranil dovolj, zelo jih pa primanjkuje drugih. Tudi izkušen obdelovalec ne more presoditi na pogled, katerih hranil zemlji primanjkuje. Za to ugotovitev je že potreben poizkus strokovnjaka v laboratoriju.

Ob tej priliki se pa hočemo dotakniti predvsem vprašanja, ki ga obravnava »Kmetovalec v članku »Ali naj umetna gnojila podorjemo?« Tudi o tem še ni polne jasnosti. Nekateri ne vedo, kdaj je treba uporabljati umetna gnojila in tudi kako jih naj uporabljajo. Potresajo jih na preoran ali prekopano zemljo, ker misijo, da bo že dej opravil svojo nalogo. spral gnojilo do rastlinskih korenin. To je pa zmotno. Dež ne bo spral gnojil v globino, zlasti v težkih zemljah, ki imajo veliko sposobnost osvajanja raztopljenih soli. Tako bodo gnojila po večini ostala v zgornji plasti, ki je rastline z globljimi koreninami ne morejo izkoristiti. To velja predvsem za fosforna gnojila, to se pravi za kostno moko in superfosfat, a v veliki meri tudi za kalijev sol.

Včasih se nekateri pritožujejo, da se napravili zaradi uporabe umetnih gnojil po dežju na površini zemlje trda skorja. Če se dela skorja na zemlji zaradi umetnega gnojila, ga je obdelovalec nedvomno nepravilno uporabil. Najbrž gnojila ni podoral dovolj globoko in ne upošteval lastnosti zemlje. Le pri dušičnih gnojilih in lahko topljivih solnitrih je dovolj, če gnojilo le podbaranamo. Druga gnojila na poljih je pa treba podariti vedno tako globoko, da leže ob koreninah. Če pa gnojila ne podorjemo dovolj globoko, kolikor je potrebno za kulturne rastline, se nam lahko zgodi, da dosežemo povsem nasproti učinek, namreč, da gnojimo plevu. Plevel ima korenine plitvo v zemlji ter se hrani s hranilnimi snovmi iz zgornje plasti.

Poiskušali so, kako globoko lahko spravijo umetna gnojila v zemljo z raznim obdelovanjem. Ugotovili so, da s plugom št. 8 ali 9, ki orje do 30 cm globoko, podorjemo gnojilo 14 do 26 cm pod površino. Če pa pri tem plugu uporabljamo podrezilo, spravimo gnojilo 18 do 28 cm globoko. Ni pa vseeno, če orjemo hitro ali počasi. Ce orjemo z voli, torej počasi, pada gnojilo globlje kakor pri orjanju s konji ali s traktorjem. Tako globoko podoranje je potrebno za sladkorno peso, krompir, koruzo, detelj in druge rastline z globokimi koreninami. S planetom in okopalnikom (z njim rahljamo zemljo le do 15 cm globoko), spravimo gnojilo z enakratnim prevelječenjem 8 cm globoko, z dvakratnim pa 10 do 12 cm. Tako globoko podoranje prihaja v poštěv predvsem pri žitih. Z branjanjem spravimo umetno gnojilo le 6 cm globoko. V zgornji šestcentometrski plasti zemlje, ni korenin kulturnih rastlin. Upoštevati moramo tudi, da se ta plast ob suši zelo osuši in četudi bi rastlina črpala iz nje hranilo, bi umetno gnojilo ne moglo koristiti. Le branjanje prihaja v poštěv na luhkih zemljah za lažje topljiva litrska gnojila.

Pretirana je bojanjen, da bi padavine izpirale umetna gnojila pregloboko. Vedeti moramo, da fosforni gnojili dej sploh ne spira, ne glede na to, kakšna je zemlja. Tudi kalijevih gnojil na težkih zemljah deževnica ne izpira. Zemlja gnojila prisvaja in jih v vodni raztopini le težko oddaja. Pač pa je mogoče izpiranje kalijev soli v luhkih zemljah, toda izguba umetnega gnojila je tako mala, da praktično ne prihaja v poštěv. Kdor tega ne verjame, se lahko prepreča po poizkusu, ki ga napravi sam. Kmet, ki ima težko ali srednje težko zemljo, naj bi poizkusil delu polja za okapavine raztrošiti vse fosforno gnojilo in dve tretjini kalijeve soli že jeseni ter ju podoranit usevu primerno globoko, ostalo tretjino kalijeve soli že jeseni ter ju podoranit usevu primerno globoko, ostalo tretjino kalijeve soli pa bi naj potrosil 2 do 3 tedne pred setvijo. Na drugem delu njive naj uporabila gnojilo po dosedjanju načinu, to se pravi tako, da ne bi ga podoralo. Prepričal se bo, da ima jesensko gnojenje in podoranje umetnih gnojil veliko prednost.

Tudi spomladni moramo gnojilo podorati primerno globoko, glede na to, ali ima rastlina korenino globoko ali plitvo. Za rastlino pomešamo ves superfosfat in kalijev soli, kolikor smo ju namenili posvetu, od dušičnatih gnojil pa le polovico. Meščano potresimo enakomerno na

polje neposredno pred oranjem. Priporočljivo je zemljo preorati čimprej, da ima dovolj časa za prisvajanje umetnih gnojil (vsaj 2 do 3 tedne pred setvijo). Tuk pri setvijo ali pa neposredno po njih potrošimo drugo polovico dušičnatega gnojila in ga z branjanjem spravimo pod površino.

Razumljivo je, da ta način gnojenja ne velja za travnike. Trave nimajo korenin globoko v zemlji, zato tudi ni potrebno globoko gnojenje. Vedeti pa moramo, da mora tudi spodnja plast preorane zemlje vsebovati dovolj hrane, če njihov ali drugo obdelano spremenimo v travnik. V tem primeru kaže umetno gnojilo, superfosfat in kalijev sol, podorati jeseni ali zgodaj spomladi do 10–20 cm globoko.

Dušičnega gnojila potrosimo polovico pred setvijo in ga s semenom vred plitvo zabranamo. Z drugo polovico gnojila pa gnojimo vrhnjo plast zemlje čez dva ali tri tedne. Ce so spodnje plasti zemlje zelo pustne in kjer se zemlja poleti zelo osuši ter razpoka, stalno zgornje gnojenje ni dovolj. Zato je treba travnik preorati vsaj vsako sedmo leto, ga dobro pognojiti je-

seni s hlevskim in umetnim gnojem, predvsem s fosfatnimi gnojili, da tudi spodnje plasti prejmejo dovolj hrane, nakar travnik uporabimo prvo leto za pridelovanje okapavini, n. pr. koruzo ali krompir, in še prihodnje leto posejemo pravilno sestavljeno meščano travnega semena. Na semeno pa tudi pozabiti na upoznajenje Travnik je treba popniti leto pred preoranjem. Strokovnjaki pravijo, da le pri tem postopku smemo pricakovati dober pridelek sena v kraških in sušnih po-

DNEVNE VESTI

Junaška smrt je padel na ruski fronti bersaljerski narednik Alojz Meschini. Rodom je bil pokojnik iz Milana.

Razvoj naložb pri italijanskih kreditnih zavodih. Velik porast naložb in vlog pri vseh vrstah kreditnih zavodov in pri blagajnah Pošte hranilnic je ena izmed bistvenih značilnosti sedanjega vojne konjunkturi v Italiji. Zadevni podatki so bili objavljeni v letnem poročilu Italijanske banke, ki ga je na občnem zboru delničarjev podal njen guverner. Razvoj nima prijere v nobeni pretekli čisti. 31. decembra 1940 se znašale vloge 116.700.000.000 lir. leto kasneje pa že 146.400.000.000 lir. Od teh je bilo hranilnih vlog za 66 milijard lir, in katerim je treba pristeti tudi za več kot 35 milijard lir obrestnih bonov. Vzroki za ta porast vlog, ki z 29.6 milijarde lir prekaže za 78% že sam po sebi znaten porast in letu 1940, so številni in zapleteni. Porast vlog pa obeta nov velik uspeh novi emisiji zakladnih bonov, ki so bili nedavno odobreni za potrebe in kritike vojnih stroškov.

Novi kapitali naj se uporabijo za izboljševanje zemljišč. V poročilu napisanem po naročilu splošnega proračunskega odbora Zbornice Fašistov in Korporacije o proračunskem predlogu Ministrstva za Kmetijstvo in gozdove za prihodnje proračunsko leto, se poročevalcev drž. svetnik Micmeli in San Martino bavi razen z raznimi pogledi na italijansko kmetijstvo tudi s pojavnim, ki se ga v tem trenutku ne sme zanemarjati. Gre za stremljenje spekulacije, ki skuša naložiti denar v nemčinske.

Huda avtomobilistska nesreča se je prijetila pri Rudi pri Monfalconu. Avto je na ostrom ovinku priletel v drevo. Šeprilij Piazza, star 39 let, je bil takoj mrtev. Trije sopotnik 46letnega Mario Marconi, 43letni Ludvik De Colle in 47letni Amerigo Gamberino so bili ranjeni in prepeljani v bolnično v Monfalconu.

Starček umrl pod avtomobilom. V ulici Meda v Milanu je povožil avto 74letnega Giacinta di Pinto. Starček je bil pri princi mrtev. Krivdo bodo dognala oblastva.

Rossinijsko kantato. Rokopis iz l. 1820 proučuje sedaj genovski zgodovinar prof. G. Monilone. Potem, ko bo še neobjavljeni skladbo znamenitega skladatelja temeljito proučil, bo svoje izsledke objavil.

Za sirote mornarskih častnikov je bil ustanovljen nov vzgojni zavod v Parlermu.

10 točk bo treba dati za lesene coklike, kakor objavlja uradni list v Romi.

Huda avtomobilistska nesreča se je prijetila pri Rudi pri Monfalconu. Avto je na ostrom ovinku priletel v drevo. Šeprilij Piazza, star 39 let, je bil takoj mrtev. Trije sopotnik 46letnega Mario Marconi, 43letni Ludvik De Colle in 47letni Amerigo Gamberino so bili ranjeni in prepeljani v bolnično v Monfalconu.

Starček umrl pod avtomobilom. V ulici Meda v Milanu je povožil avto 74letnega Giacinta di Pinto. Starček je bil pri princi mrtev. Krivdo bodo dognala oblastva.

Sobota ob 18.30, nedelja ob 14.30, 16.30, 18.30 VESELI TEATER

1000 jajc. v slami. Na nekem vozlu, ki so ga organi reda ustavili pri Torinu, so odkrili v slami 1000 jajc in 40 kg fižola. Jajca so bila zaplenjena, prav tako fižoli. 32letni Marvici Piccolo je bil v zvezzi s tem odkritjem ovaden pristojni oblasti.

Smrt znanega skladatelja. V Milanu je preminal skladatelj Vittorio Baravalle; doživel je častitljivo starost 87 let. Že njegov stric general Marro ga je izpodbil na ljubezni do glasbe. Posečal je konservatorije v Palermu, Bolonji in Romi. Diplomiral je iz stroke skladateljstva na liceju S. Cecilije. Pokojni Baravalle je uglašbil več oper, romanc in operet. Njegovo truplo so prepeljali v Torino, kjer bo Baravalle pokopan v družinskih grobnicah.

Ukradene dragocenosti. Zasebnici Ginetti Saliceti, ki stojane v ulici Fieschi v Genovi, so bile ukradene razne dragocenosti in zlatnina, vredna 15.000 lir. Tatvine je osmisljena neka Terezija Traverso, ki je prihajala k Salicetijevi večkrat na obisk.

Slavnostna poroka 14 vojnih pohabljenec. Na trgu Giovanni dalle Bande Nere v Milanu je bila svečana poroka 14 vojnih pohabljenec. Med pričami so bili med drugim milanski prefekt, federale in župan.

Mednarodni pomladni velesejem v Zagrebu bo pod visokim pokroviteljstvom najvišjih hrvatskih oblastev od 25. aprila do 4. maja 1942. Velika in važna je ta razstava za razvoj italijansko-hrvatskih odnosov in za afirmacijo italijanskih proizvodov v južnoevropski Evropi. Razstavljeni bodo vsi proizvodi Hrvatske in prijateljskih držav in to iz naslednjih stok: oblačilna industrija, tekstilna industrija, mehanična industrija, orodje, cestni strogji, kmetijski stroji, gradbeni in drugi stroji, kovinska industrija, elektrotehnična, radijska in kinematografska stroka, kemično-farmacevtska industrija, industrija živil in pijač, industrija stekla, keramike in porcelana, zdravniška tehnika, zdravstvo, veterinarstvo, glasbeni instrumenti, papir, stroji in pisarniške potreščine, hišna industrija, lesna industrija in lesni proizvodi, ljudska manufakturna industrija, parfumi, fotografije, izumi, novosti, patentit itd. Razstave se udeležujejo: Italija, Nemčija, Madžarska, Bolgarija in Švica. Vsi interesenti iz Ljubljanske pokrajine so naprošeni, da se čimprej prijavijo, bodisi glede prostora ali obiska, da si tako zagotovijo udeležbo, ki bi bila kasneje zaradi poravnjanja časa in prostora onemogočena, kar se ob obrazljivosti dozira.

Nesreča. Včeraj se prepeljali v Ljubljansko bolnično več ţrte manjših nesreč. Alojz Skerlj, 54letni uradnik iz Ljubljane se je usekal v levico, kjer je cepil drva.

Anton Mihevc, 47letni nočni čuvak iz Ljubljane, si je pri padcu zlomil levico.

Svetec Kristian, 4letna hči delavca iz Prečne se je sunila z nožem v levo oko. Marija Marincek, 55letna delavka iz Planine, je padla doma na dvorišču in si zlomila levo ključnico.

Boris Vrabec, 25letni pasar iz Ljubljane si je poškodoval prste desnice. — Karolina Bizjak, 80letna posestnica iz Borovnice, je sedela na stedilniku, omahnila in si pri padcu ranila desno nogo.

Ustanavljanje novih travnskih podjetij v Srbiji prevedeno. Na željo centralne pokrajine je dovoljeno pravljati dva do tri podjetja na enem mestu.

— Ustanavljanje novih travnskih podjetij v Srbiji prevedeno. Na željo centralne pokrajine je dovoljeno pravljati dva do tri podjetja na enem mestu.

— Smrt uglednega pravnika. Umrl je ugledni pravnik, prof. Artur Rocco, ki je predaval kazensko pravo na univerzi v Romi.

Svojimi pravnimi znanstvenimi spisi je ustvaril trajen spomenik.

Najdražje neznanje Rossinijeve skladbe.

Zvišanje delniške glavnice Baťe v Zagrebu. Na občnem zboru podjetja Baťa, hrvatska tvornica gumija in čevljev d.d.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

Predstave ob delavnikih ob 16. in 18.15, ob nedeljih in praznikih ob 10.30, 14.30, 16.30 in 18.30

KINO Matica • TELEFON 22-41

Odliten zavetni film po srami Zellerjevi operi Ptičar
Marta Harell — Theo Lingen — Hans Moser — Leo Sieck

KINO UNION • TELEFON 22-21

Večerni socialni vespriški razpravlji z zvezdnim Charles Laughtonom in Vivien Leigh

KINO SLOGA • TELEFON 27-30

Nepoznati romantični pastoreščine po fantovskem romanu Emilia Salgari

Malajski pirati

Massimo Grotti, Camillo Pilotto, Gara Calamai
Film za najširše publiko!

— Glasbena literatura vseh narodov je bogata na delih za klavir in violin, ki so jih napisali največji skladatelji. V nedeljek dne 13. t.

Italijansko bogastvo v sirovinah

Bauxita ima Italija na zalogi 20 milijonov ton, železnega kršca pa 25 milijonov ton

Evropski kontinent ni posebno bogat na mineralnih sirovinah. Vendar pa spada Italija med države, ki zavzemajo v početnih rudniških proizvodilih — živo srebro, žveplo in bauxit — vodilno mesto. Poleg tega se pridobiva v Italiji železni kršč in tudi cink spada med kovinske sirovine, ki jih proizvaja Italija vedno ne potrebuje. Zato je bilo razumljivo, da je objubila Italija na nedavnih italijansko-nemških trgovinskih pogajanjih dobavljati Nemčiji tako proizvode, ki jih Nemčija potrebuje. Tu sem spadajo v prvi vrsti mineralij. Italija je že prej dobavljala Nemčiji mineralne proizvode, čeprav ne v toliki množini, kakor jih bo po novi pogodbi. Leta 1938 je znašaj nemški uvoz iz Italije: bauxita 96.593 ton, železnega kršca 43.732, cinkove rude 1590, žvepla 67.834, cinka 51 in žvepla srebra 1129 ton.

Italijanska mineralna proizvodnja se je razvijala zadnjih let pred sedanjim vojno izredno ugodno. Bauxita je bilo pridobljenega leta 1929 192.800 ton, med krizo leta 1937 je proizvodnja nazadovala na 67.400, potem se je pa naglo dvignila na 382.700 ton v letu 1938. S tem je prišla Italija na četrti mesto med evropskimi državami, kjer se pridobiva bauxit za Francijo, bivšo Jugoslavijo in Madžarsko. Proizvodnja aluminija, ki je znašala leta 1929 okrog 7000 ton, se je dvignila do leta 1938 na 25.800 ton. Rezerve bauxita se cenijo v Italiji na okrog 20 milijonov ton. Ležišča bauxita so deloma znana v Italiji že več desetletij in pridobivanje se je razvijalo dokaj enakomerno. Največ bauxita je v Capodistri in pokrajini Gorizia. V novejšem času so ležišča bauxita v srednjem in južnem Italiji ter v Campagni znotravnih vsih ležišča so porto- la, Pisino, Visinada, Visignano in Albano. V začetku leta 1939 je bilo podelejeno 60 koncesij za pridobivanje bauxita in v 20 krajih so ga kopali. Nova apuljska ležišča bauxita ob zalivu Manfredonia v okolici Terra d'Otranto in Foggia so za izdelovanje aluminija zelo važna. Že zdaj dokaj velika proizvodnja bo dvignjena na letnih 300.000 ton.

Tudi italijanska proizvodnja železnega kršča, ki je z Španijo na drugem mestu na svetu, je za preskrbo Nemčije s sirovimi velikimi pomena. Proizvodnja se je dvignila od 865.000 ton v letu 1936 na 930.000 ton v letu 1938. Izvoz je sicer nazadoval od 161.000 ton v letu 1936 na 93.000 ton v letu 1938 in od tega je šlo približno polovica v Nemčijo. Italija ima zdaj približno 25 milijonov ton železnega kršča na zalogi. Žvepla je v njem 41 do 46 odstotkov. Največja ležišča na žveplu najbogatejšega železnega kršča je med Sieno in Grosseto. Ležišča bakter vsebujočega kršča so pri Calceronci v pokrajini Trento in pri Agordu v pokrajini Belluno, kjer se ruda tudi izkorišča. Ta industrija je skoraj izključno v rokah koncerna Montecatini. V zadnjih desetih letih se je proizvodnja povečala okrog za 40% SREBRO

V pridobivanju elementarnega žvepla stoji Italija s Sicilijo na drugem mestu na svetu za Združenimi državami. Kot države, kjer se pridobiva žveplo, lahko omenimo poleg teh dveh samo še Cile, Japonsko in Španijo. V Italiji se pridobiva žveplo v pokrajih Caltanissetta, Enna in Agrigento ter na Palermi in Catani. Industrija žvepla je preživila že več let zaradi visokih režijskih stroškov kriza. Da bi se premagala, je bil ustanovljen leta 1934 pradoin urad »Italzofic«. Ta organizacija je znala dvigniti v šestih poslovnih letih proizvodnjo čistega žvepla okrog za 75%. Državni prisnekvi so bili padli nazadnje na 850.000 hr. Po vstopu Amerike v vojno so pa izgubile veljavno pogodbo o sodelovanju italijanske in ameriške industrije žvepla in zdaj ima Italija proste roke. V sodelovanju z Nemčijo se bo dala ta industrija modernizirati in razširiti.

V pogledu pridobivanja živega srebra je Italija zdaj na prvem mestu na svetu. Izkoriščata se dva rudnika živega srebra, prvi v Idriji, drugi na ob Monte Amiata. Španjska državljanska vojna je imela za posledico silen razmah te italijanske industrije. Leta 1935 je pridobil Italia 972 ton živega srebra. Španija 1222. Zdržane države 60 in Mexiko 294 ton. Iz letnih poročil odnosno bilanc velikih italijanskih družb, ki imajo v rokah industrijo živega srebra, je razvidno, da se je proizvodnja tudi med vojno še dvignila. Iz tega se pa da sklepati, da je Italija v tej industrijski panogi še vedno na prvem mestu. Če pristejemo še špansko proizvodnjo, ima evropski kontinent v prizvajnik za voino industrijo zelo važnega živega srebra odločilno premoč. Od leta 1934 je uvažala Nemčija, da Italija vedno ne živega srebra. Leta 1938 je uvozila 1105 ton dočim je znašal ves izvoz iz Italije 1839 ton.

B. Perowne:

31

Onkraj svetlega pasu, ki ga je razgrinjala pred njim mesečina, se je širila gosta senca dreves.

Roy je pazljiveje pogledal v ta temni pas. Na perisku in pinijevem iglicevju je videl črn rokav; ležal je tam karoz poslabljen in se nadaljeval v roki, bledi roki, ki jo je delala mesečina še belejšo.

V temnem pasu je ležal človek, samo roka in lakti sta segala v svetli pas.

Dobrino minuto je Roy strmel v to bledo roko.

Vse naokrog so prepevali črički, toda roka je bila docela negibna. Nič se ni premaknilo v temi, ki je varovala truplo.

Roy je hitro stopil v svetli pas, iz sence v mesečino in otdot spet v temo. Mož je ležal pred njim. Roy je znova pogledal okrog sebe. Vse je bilo dočela mirno.

Se nedaleko krepko stiskanje železno palico se je mladi človek sklonil in s prostoto roko potipal ležečega. Mož se ni ganil. Tedaj ga je Roy prikel za ramo in ga z naporom vseh moči obrnil, tako da je ležal vznak. Meseč je obilil s svojo mirno svetlobo dolgi, koščeni obraz Jožefa Fahyja.

Tedaj je za Royevim hrbotom rezko prasnilo v grmovju.

Mladenci se je skokoma obrnil in videl, kako je sključena senca šinila od debla do debla; za trenutek se je modrikasto zablikala v mesečini gola ostrina na nožu. Roy je srdito zalučil železno palico proti senca. Palica je zamoklo udarila ob deblo in pada na tla. Začulo se je novo, že bolj oddaljeno praskanje, in neznanec se je oddalil med pinijevci.

Bil je žarek žepne svetilke.

Vsaka Royeva mišica je bila napeta do skrajnosti; zobje so se mu stiskali kakor železen primež. Mladi mož je čvrsto prijet za svojo železno palico in naglo stopil v senco najbližjega drevesa. Odtod je skočil pod drugo drevo, ne da bi odtrgal oči od kraja, kjer je bila posvetila žepna svetilka. Zadržal je sapo in potegnil na uho. Ničesar ni slišal razen divjega razbijanja krvi v sencih.

Od težkih kovin ima Italija praktično presežek samo v cinku. Leta 1929 je znašala proizvodnja cinka v Italiji 87.000 ton v letu krize 1933 je padla na 29.100 ton. Do leta 1938 se je pa zopet dvignila na 88.000 ton. Proizvodnja cinka je bila vedno znatno pod kovinsko vsebino rudniške proizvodnje, tako recimo leta 1929 15.700 ton, leta 1938 pa 34.100 ton. Italija lahko torej cinkovo rudo izvaja tem bolj, ker zavrsti proizvodnja cinka za kritje domače potrebe. Ležišča cinkove rude so tudi v kraju Bergamo in Venezii. Tridentini Italijanska vlada je pred vojno pospeševala izvoz cinkove rude, da se je tako povčelo pridobivanje svinčene rude in da bi bilo treba toliko svinca uvažati.

Da se je razvijala italijanska rudniška proizvodnja ugodno tudi med vojno, je razvidno iz statističnih podatkov, ki so bili po daljšem času objavljeni za prvih sedem mesecev predloškega leta. Italija je pridobivala v tem času (v tisoč tonah) železne rude 650, živosebrene 147.9, bauxita 313.9 in železnega kršča 604.2.

Ameriški načrti z Brazilijo

Gumijevu drevo naj bi se vrnilo v svojo prvotno domovino

Tako mečejo v Braziliji kavo v morje

Izguba Malajskega polotoka in Nizozemske Indije je prinesla Angliji in Ameriki težke skrbi v pogledu preskrbe vojne industrije s sirovinami. Angloški zaveznički iščijo zdaj nadomestilo za izgubljene pokrajine in v pomanjkanju boljše ideje so prišli na Brazilijo.

Zanjoščo se na stališču te latinsko ameriško države hočejo angloški zaveznički iščijo praviti iz Brazilije kolonijo, ki bi vsaj deloma nadomestilo v Pacifiku izgubljene pokrajine in njihova naravna bogastva. Začela se je živahnja propaganda za povratek iz Brazilije izvirajočega gumijevega drevesa v njegovo staro domovino. Američani upajo, da se jim bo posrečilo udomačiti to gospodarsko izredno važno drevo, ki je bilo prenešeno iz Južne Amerike v Freiburg. Njegova posebna stroka je bila kot rečeno proučevanje rimskega obmejnega nasipa proti Germanom. Leta 1894. je bil dr. Fabricius imenovan za rednega profesorja, leta 1902. je pa postal predsednik državne komisije za proučevanje Limesa. Prof. Fabricius je bil soustanovitelj sozaločnika »Pergamonovih napisov« (1890 do 1995) ter izdajatelj in založnik 17 zvezkov obsegajočega dela »Gornje germanško retski Li-

Rooseveltov poskus s srebrom

Ameriško finančno ministrstvo je nakupilo v zadnjih osemih letih 2.593.000.000 unc srebra, da bi omogočilo Rooseveltov poskus z njim. To je 591.000.000 unc več kar je bilo v teh letih pridobljenega srebra na vsem svetu. Amerika je pridobila od tega 113.000.000 unc srebra s podzrajenjem inozemskih zasebnih zalog, 449 milijonov unc pa je kupila po fantastičnih cenah od domačih prolucentov, ostalih 2.031.000.000 unc pa je pa dobila iz inozemstva, seveda tudi po primerne visokih cenah. zadnja leta se je pa ameriški nakup srebra v inozemstvu zaradi polonina te politike znamenjal. Lani je kupila Ameriko v inozemstvu komaj še polovico toliko srebra, kar predlaškim, od leta 1938 je pa nazadovao nakup za 80%.

Ta politika je veljala Ameriko že 1.400 milijonov dolarjev, toda od svojega prvotnega cilja, namreč revalorizacije srebra je pa odhaljen vedno bolj. Poskus s srebrom se je izpremenil v pogledu domačih producentov na račun davkopalčevcev v zadevu državnih podpor, na zunaj pa v politično manjšino.

Grčija bo pospeševala ribarstvo

Grški gospodarski minister Hadžimihal je pozorjal na možnost pospeševanja ribarstva v Grčiji. Minister naglaša, da bi lahko Grčija rite tudi izvaja, obenem bi bilo po prebilavstvu ponaganjo v pogledu prehrane, če bi bilo na razpolago več rib, kar doslej. Vlada je pripravila obširen načrt, ki označuje ribarstvo kot važen gospodarski čimljel. Gre za posebno gospodarsko panogo, ki ni misljena kot nekaj provizoričnega, prepričljivog privavnega podjetja, temveč kot organizirano in po državi sami pospeševano delo. Vsa ribarstvo zadevajoča vprašanja naj se urede temeljito in za daljšo dobo. Minister je izrecno nagnal, da so italijanske in nemške okupacijske oblasti tudi v tem primeru pokazale za težnje Grčije polno razumevanje in pri-

Roy je planil naprej, pobral palico in se razjarojeno spustil za neznancem. Ni ga mogel dobiti na oči. Menjava belih in črnih prog, ki jo je ustvaril med pinijevci mesečina, je begala vid; in mlađi človek se je zdaj zavedel nevarnosti, ki mu je grozila. Obstal je in se obrnil. Za njim ni bilo videti nikogar, ali pretrdno se vendar ni mogel zanesti.

Komaj je dihal. Počakal je in sijage gledal na vse strani; srce mu je bobnalo v prsih. Črički v sočiščini so molčali, v daljavi pa se je nemoteno razlegal njihov zbor.

Roy, ki mu je bil še vedno na misli motorni čoln, je brez videnja krenil proti peščini. Senca skalnega brezika je zoževala peščeno progo, ki jo je oblival mesec s svojo svetlobo. Stopal je ob zapuščeni peščini, obstajal spet in spet ter vlekel na uho. Ko je prišel do surovih stopnic, ki so vodile na pot, je znova obstal in dolgo poslušal.

»Kri, kri, kri!« so brez konca in kraja ponavljali črički.

Zdaj je videl majhen kos pročelja svoje vile in njenjo kamenito teraso. Zdela se mu je čudno daže, zaradi črnih dreves, ki so stala vmes. Roy je znova streljal svojo pot navkreber. Ko pa je prišel v svetli pas, kjer je bil pustil Jožefovo truplo, ni bilo triplja nikjer.

XV. poglavje. PET BANČNIH KNJIŽIČ

Najprej je Roy pomisli, da se nemara moti in da to ni kraj, kjer je ležal Jožef. Toda nagel pogled

pravilenost podpirati grško vialo z načrti in dejanji.

Vlada je misila pri svojem načrtu tako na morje, kakor tudi na jezera in reke. Žemljepljeni so izredno ugodni. Grčija pa lahko izkoristi pri tem tudi izkušnje svojih sosedov. V gospodarskem ministru je bil ustanovljen poseben oddelek za tehnično organizacijo ribarstva, da pripravi vse potrebno za tozadovne zakonodaje. Ustanovljenih bo več modernih ribogojnic, veščaki bo proučili razne vrste rib in ugotovili, katere bi bile za grško podnebje najbolj prikladne. Riblj. zarod bo Grčija po potrebi tudi uvažala. Načrt govori tudi o skrbih za prodajo v predelajo rib. Pri ukrepi bodo izdan takoj, da bi imela država čim prej v čim več koristi od pospeševanja ribarstva. Da bi dobila Grčija tudi primereno število ribarskih veščakov, predvideva načrt ustanovitev ribarske visoke šole. Po mnenju ministra Hadžimihalja postopek postopek vodilno blagajnico v Škofiji, občinsko blagajnico v ravnateljicah, občinsko knjižnico tudi ravnateljic. Lokalni dnevnik je pod vodstvom ravnateljice, ki je obenem lastnica liste. Tudi občina vodita ženski. Nedvonomo dejstvo pa je, da ima občina tudi sposobno soobčanko, ki je zastopnica volilcev v Švedskem parlamentu.

Glavno pa je, da so občani zadovoljni z delom ter uspehi svojih vodilnih občankov ter da so na nje ponosni.

Srečna občina

Občina Ilio sredi jezera Vänern na Švedskem je dejelna posebne sreče, ki je svojevrstna. Vsa glavna službena mesta so namreč pod vodstvom sposobnih žensk. Poštni urad vodi v ravnateljici, občinsko blagajnico v Škofiji, občinsko gimnazijo ravnateljico, občinsko knjižnico tudi ravnateljica. Lokalni dnevnik je pod vodstvom ravnateljice, ki je obenem lastnica liste. Tudi občina vodita ženski. Nedvonomo dejstvo pa je, da ima občina tudi sposobno soobčanko, ki je zastopnica volilcev v Švedskem parlamentu.

Glavno pa je, da so občani zadovoljni z delom ter uspehi svojih vodilnih občankov ter da so na nje ponosni.

Počasen slikar

Francoski slikar Cezanne je bil znan po svoji počasnosti. Vsi modeli so se ga bili. Večkrat je zahteval nemogoče od njih. Večkrat se je ta ali oni mel portretiranjem od izmučenosti onesvestil. Slednji je Cezanne portretirajan opustil in slikal samo se sadje. Pa tudi sadje ni moglo čakati tako dolgo in je segnilo. Nazadnje je slikar Cezanne samo se cvetlice.

Kako si pa mogel pripraviti cvetlice do tega, da vzdrže? so ga vprašali prijatelji?

Cezanne jih je odvedel molče v soblico kraj ateljeja, kjer jim je pokazal v začetku več šopkov. Bile so same papirnatne rože.

Gospodarski pomen Ceylona

Na njem se pr